

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาพเป็นทัศนวัสดุอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ภาพที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนได้แก่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพเขียนต่าง ๆ เป็นสิ่งที่หามาได้ง่ายและมีราคาถูก และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนคือ ภาพจำลองเอาความเป็นจริงมาให้เราศึกษารายละเอียดได้ จะใช้เวลาในการศึกษาอยู่นานเท่าใดก็ได้ ภาพอาจได้รับการตัดแปลงบางอย่างเพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ของการเรียน ภาพนำเอาสิ่งที่นักเรียนไม่เคยพบหรือสิ่งที่อยู่ห่างไกลเข้ามาสู่ห้องเรียนได้ เช่น การเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์หรือภูมิศาสตร์ ภาพช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่านสมบูรณ์ขึ้น ภาพเป็นแหล่งสำหรับค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้การทำการงานมีคุณค่ายิ่งขึ้นเมื่อมีภาพประกอบ ภาพเน้นจุดรวมความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และส่งเสริมการอภิปรายร่วมกัน ภาพสามารถเร้าอารมณ์หรือเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนได้ อีกทั้งยังช่วยสรุปบทเรียนเมื่อเรียนจบได้เป็นอย่างดี (โสภานวรรณ นามวงศ์ และ เกื้อกุล คุปรัตน์, 2528) และในรายวิชาภาษาอังกฤษภาพยังเป็นประโยชน์มากเมื่อนำมาใช้สอนให้นักเรียนเรียนคำศัพท์หรือประโยคต่าง ๆ แล้วครูใช้ภาพที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ครูสอน (Rohwer, 1970) โดยเฉพาะการฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด แต่เป็นทักษะที่สอนยากที่สุด (Pierce, 1988) ภาพจะช่วยให้สัมฤทธิ์ผลด้านความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสูงขึ้น (Crolt, 1972)

การสอนโดยใช้ภาพ มีคุณค่าอย่างยิ่งในการทำให้เกิดการเรียนรู้ถาวรมากขึ้น (Dale, 1951) แต่ภาพที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ควรจะต้องพิจารณาถึงระดับความเหมือนจริง (degree of realism) ของภาพนั้น ๆ ซึ่งสามารถอธิบายในรูปของจำนวน

ของสิ่งเร้าที่จะสามารถนำข่าวสารข้อมูลไปสู่ผู้เรียนได้ (Dwyer, 1978) ถ้านำเสนอสิ่งเร้าที่มีอยู่ต่างชนิดกันด้วยภาพ ก็จะได้ภาพที่แตกต่างกันทั้งชนิด จำนวน และระดับความเหมือนจริง ซึ่งความแตกต่างนี้จะส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแตกต่างกันไปด้วย (Dwyer, 1972a) ดังนั้น จำนวนของความเหมือนจริงที่มีอยู่ในภาพจึงมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะ ไม่ว่าความเหมือนจริงจะมีมากเกินไป หรือน้อยเกินไป ก็ย่อมมีผลต่อความเข้าใจในเนื้อหาของภาพนั้นๆ ได้ (Heinich, Molenda, and Russell, 1982) จึงมีการศึกษาถึงการเพิ่มอัตราความเหมือนจริงลงไปในรูปภาพ โดยพิจารณาถึงรายละเอียดภายในภาพ เพราะรายละเอียดของภาพมีส่วนในการกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนการสอน (Groppe, 1966) และจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันด้วย (Travers, 1964)

นอกจากนั้น Arnold และ Dwyer (1976) ได้กล่าวว่าการนำรูปภาพแต่ละรูปภาพมาใช้ในการเรียนการสอน ควรพิจารณาการบรรจุเนื้อหาสาระ และรายละเอียดลงไปในรูปภาพนั้นๆ โดยทั่วไปผู้สอนมักคิดว่า การที่ภาพมีรายละเอียดมาก ๆ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุด จนลืมความสับสนที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งการเพิ่มเนื้อหา รายละเอียดลงไปในสื่อประเภทรูปภาพ หรือการพยายามแต่งเติมรายละเอียดในรูปภาพให้เหมือนจริงมากขึ้นนั้นจะไม่ทำให้การเรียนรู้และความเข้าใจของผู้เรียนในสิ่งนั้นเพิ่มขึ้นไปด้วย เพราะสมองของคนจะรับรู้ข้อมูลรายละเอียดจำกัด

นักการศึกษาหลายท่านได้ทำการวิจัยถึงอิทธิพลขององค์ประกอบต่าง ๆ และระดับความเหมือนจริงภายในรูปภาพ ดังเช่น Travers (1964) ได้ศึกษาถึงการเพิ่มระดับความเหมือนจริงลงในรูปภาพ เริ่มจากภาพลายเส้นอย่างง่าย ภาพแรเงาแสดงรายละเอียด และภาพถ่ายเหมือนจริงซึ่งเป็นภาพที่มีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ในการสอนมโนทัศน์แก่เด็กชั้นประถมศึกษาพบว่า ผู้เรียนจะเรียนจากภาพลายเส้นอย่างง่ายซึ่งมีรายละเอียดน้อย ได้ดีกว่าภาพที่มีลักษณะเหมือนจริง Dwyer (1967) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ภาพวาดลายเส้นเหมือนจริงและภาพวาดแลเงา มีผลการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้ภาพถ่ายและไม่ใช้ภาพประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับ Moore และ Sasse (1977) ที่ศึกษาขนาดและ

ชนิดของภาพที่มีผลต่อการจำเนื้อหาทันทีโดยใช้ภาพ 3 ชนิด คือ ภาพวาดลายเส้น ภาพวาดระบายสี และภาพถ่าย ผลปรากฏว่า เด็กที่เรียนจากภาพวาดลายเส้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ส่วนกลุ่มที่ดูภาพถ่ายมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อรุณ พรหมจรรย์ (2531) ได้ศึกษาถึงความเหมือนจริงของพื้นหลังภาพที่มีผลต่อการระลึกคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การระลึกคำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ที่เรียนจากภาพพื้นหลังลายเส้นอย่างง่าย สามารถระลึกได้ดีกว่าผู้เรียนที่เรียนจากภาพพื้นหลังลายเส้นแสดงรายละเอียด และภาพพื้นหลังวาดเหมือนจริง ตามลำดับ

นอกจากนั้นการเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นยังต้องคำนึงถึงความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน (Keefe, 1987) แต่การจัดการเรียนการสอนในสภาพที่เป็นจริงนั้นปรากฏว่าผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจลักษณะและสภาพปัญหาของผู้เรียน จึงทำให้การเรียนการสอนมีอุปสรรคและเกิดช่องว่างระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เพราะผู้สอนมักจะคำนึงถึงสาระที่จะสอนมากกว่าตัวผู้เรียน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2523) แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งนักจิตวิทยาการศึกษาและนักการศึกษาต่างก็ยอมรับตรงกันข้อหนึ่งว่าการเรียนรู้นั้นเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล (individual) และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็เพราะตัวผู้เรียนเอง ครูทำหน้าที่จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และคำนึงว่าผู้เรียนทุกคนย่อมมีความแตกต่างกัน มีความคิดเห็น การเลือกสิ่งที่เรียน การใช้วิธีการเรียนที่แตกต่างกัน (ทองจันทร์ หงส์ลดาธรมภ์, 2520)

ผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีเรียนที่ต่างกันอย่างออกไป บางคนอาจชอบการบรรยาย บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการอ่านหนังสือ หรือบางคนชอบที่จะได้เห็นภาพ ได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ชอบการทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือบางคนชอบการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ เป็นต้น (Kemp, 1985; Rezler และ Rezmovie, 1981) เมื่อผู้เรียนมีวิธีการเรียนที่ต่างกันไปเฉพาะตัว จึงไม่มีวิธีสอนวิธีใดที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถใช้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน จึงเป็นภาระที่สำคัญของครูในการที่จะหาวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด วิธีการหนึ่งคือ การค้นหาแบบการเรียนของนักเรียน (อัจฉรา ธรรมมาภรณ์, 2531)

ได้มีผู้ให้ความหมายของแบบการเรียนรู้ไว้หลายท่าน เช่น แบบการเรียนรู้หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน (ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล, 2524) แบบการเรียนรู้ หมายถึงวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยที่บ่งชี้ให้ทราบว่าผู้เรียนรับรู้ ทำการโต้ตอบและตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทางการเรียนอย่างไร (NASSP, 1979 quoted in Keefe, 1987) แบบการเรียนรู้เป็นวิธีการที่แต่ละคนจะจดจำและรับรู้ ข้อมูลและทักษะในการเรียนรู้โดยไม่คำนึงว่ากระบวนการจะเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นวิธีการที่แตกต่างของแต่ละคน ซึ่งความหมายของแบบการเรียนรู้ยังไม่เป็นที่เข้าใจตรงกัน เพราะ นักการศึกษาแต่ละท่านได้ให้ความสำคัญและศึกษาตัวแปรต่าง ๆ กัน แต่ทุกท่านต่างก็มีความเห็นตรงกันว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน (Dunn and others 1981 quoted in Kissic 1988)

แบบการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางการเรียนการสอนแบบหนึ่ง ที่เป็นเครื่องมือชนิดใหม่ในการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางใหม่ในการพิจารณาถึงกระบวนการเรียนการสอน และแนวความคิดของผู้เรียนได้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานในการวางแผนการสอน เพื่อทำการวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนด้วย แบบการเรียนรู้จะสามารถบอกได้ว่า นักเรียนผู้นั้นจะเรียนอะไรได้ดีที่สุดด้วยวิธีการใดและสะท้อนให้เห็นการพัฒนาของบุคลิกภาพ การปรับตัวกับสภาพแวดล้อม (Keefe, 1984)

David A. Kolb (1984) ได้ศึกษาเรื่องแบบการเรียนรู้ และแบ่งแบบการเรียนรู้ออกเป็น 4 แบบคือ

1. แบบคิดออกเนกนัย (Divergent Learning Style) ได้แก่ผู้ที่มีความสามารถในการรับรู้ และการสร้างจินตนาการต่างๆ ขึ้นเอง สามารถไตร่ตรองจนมองเห็นภาพโดยส่วนรวม และจะสามารถทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลาย
2. แบบดูดซึม (Assimilative Learning Style) ได้แก่ผู้ที่มีความสามารถในการสรุปหลักการสนใจทฤษฎีต่าง ๆ ให้ความสนใจต่อประสบการณ์จริงค่อนข้างน้อย แต่สนใจในหลักการเชิงนามธรรมมากกว่า ไม่ชอบลงมือปฏิบัติ และไม่คำนึงถึงการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้

3. แบบคิดเอกลัย (Convergent Learning Style) ได้แก่ ผู้ที่มีความสามารถนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติ สามารถสรุปวิธีที่ถูกต้องที่สุดเพียงวิธีเดียวที่จะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ ไม่ชอบใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา ชอบทำงานกับวัตถุมากกว่าบุคคล

4. แบบปรับปรุง (Accommodative Learning Style) ได้แก่ ผู้ที่ชอบลงมือปฏิบัติ ชอบทดลองทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว มีแนวโน้มจะแก้ปัญหที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการที่ตนคิดขึ้นเองในลักษณะที่ชอบลองผิดลองถูก ชอบทำงานกับบุคคลมากกว่าวัตถุ

การแบ่งแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบนี้ อาศัยขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ว่า การเรียนรู้ และการปรับตัวของบุคคลประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ

1. ประสบการณ์เชิงรูปธรรม (Concrete Experience) คือการเข้าไปมีส่วนร่วม และรับรู้ในประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึกและยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น

2. การไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นขั้นที่มุ่งจะเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ

3. สรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) มุ่งใช้เหตุผลและใช้ความคิดในการสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ

4. การทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation) มุ่งนำความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติ

แบบการเรียนรู้ของผู้เรียนนี้มีผลทำให้ผู้เรียนตอบสนองต่อสภาพการเรียนการสอนในลักษณะทำให้เกิดความแตกต่างกันในสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และเกี่ยวกับผู้เรียนที่ประสบความล้มเหลวในการเรียนนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ หรือความพากเพียรแต่เพียงอย่างเดียว หากยังต้องอาศัยแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพช่วยอีกด้วย (ปรีชาจักร อุดมโยธิน, 2529) มีงานวิจัยหลายงานที่สนับสนุนคำกล่าวนี้ ดังเช่น Garvey and other (1984)

ได้ศึกษาว่าแบบการเรียนและคะแนนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเภสัชศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่มีแบบการเรียนต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและพบว่านักคิดเอกนัยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่านักปรับปรุง Calvino (1985) ได้ศึกษาอิทธิพลของแบบการเรียนของนักเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงและต่ำมีแบบการเรียนต่างกัน

สำหรับแบบการเรียนของ Kolb ผู้เรียนแต่ละคนจะเน้นขั้นตอนการเรียนรู้ในแต่ละขั้นแตกต่างกัน ทำให้มีการใช้ขั้นตอนต่าง ๆ ไม่เท่ากัน บางคนอาจยึดถือสิ่งที่ เป็นรูปธรรม บางคนอาจใช้เหตุผล ชอบสรุปเป็นหลักการนามธรรม จึงเป็นเหตุที่น่าสนใจว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อายุประมาณ 16-17 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีการพัฒนาทางด้านความคิดอย่างมีเหตุผลและสามารถเกิดความคิดรวบยอดในสิ่งที่ เป็นนามธรรมนอกเหนือไปจากสิ่งที่ เป็นรูปธรรมที่เขาสามารถมองเห็น (Piaget อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2533) เมื่อมีแบบการเรียนที่แตกต่างกันน่าจะมีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษแตกต่างกัน และจากการศึกษาพบว่า ระดับความเหมือนจริงจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน (Travers, 1964) ผู้วิจัยจึงคิดว่า ระดับความเหมือนจริงน่าจะส่งผลให้ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษแตกต่างกันด้วย จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าแบบการเรียนของ Kolb ที่มีขั้นตอนการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Piaget ว่าการพัฒนาการทางความคิดของแต่ละบุคคลตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่น จะเริ่มจากการมองโลกตามที่ธรรมชาติปรากฏให้แลเห็น (รูปธรรม) ไปสู่การมองอย่างเป็นโครงร่าง (นามธรรม) และจากการเอาตนเองเป็นหลัก (ปฏิบัติจริง) ไปสู่การรับรู้อันเนื่องมาจากการไตร่ตรองอย่างลึกซึ้ง จะมีความสัมพันธ์กับระดับความเหมือนจริงของภาพที่แตกต่างกัน ดังเช่น ภาพถ่ายลิ้มมีความคล้ายธรรมชาติมาก (รูปธรรม) ภาพลายเส้นอย่างง่ายซึ่งมีแต่รูปแบบและโครงร่างของภาพ (นามธรรม) หรือไม่ Dwyer (1978) ได้กล่าวว่าการสอนโดยใช้ภาพให้ประสบความสำเร็จต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ซึ่งทำให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันและความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้มีปฏิสัมพันธ์กับภาพชนิดใดในการสอน ด้วยมูลเหตุดังกล่าว จึงเป็นแรงจูงใจให้ทำการวิจัยเรื่อง "ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับความเหมือนจริง

ของภาพในสไลด์และแบบการเรียนที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 " ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการเลือกใช้ภาพประกอบการสอน
และเป็นแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับความเหมือนจริงของภาพในสไลด์กับแบบการ
เรียนที่มีต่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีแบบการเรียนต่างกัน เมื่อเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง
ที่มีความเหมือนจริงของภาพในสไลด์ต่างกัน จะมีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน
2. นักเรียนที่มีแบบการเรียนต่างกัน เมื่อเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง
จะมีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงที่มีความเหมือนจริงของภาพ
ในสไลด์ต่างกัน จะมีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา
2536 ในเขตการศึกษา 6 และกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นได้จำนวน
3 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนนิบลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัด
อยุธยา และโรงเรียนสระบุรีวิทยาคม จังหวัดสระบุรี แล้วจึงสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการ
ทดลอง ได้จำนวน 300 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ความเหมือนจริงของภาพสไลด์ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ระดับ

ได้แก่

2.1.1.1 ความเหมือนจริงน้อยที่สุดจะใช้ภาพวาดลายเส้นอย่างง่าย (Simple line drawing)

2.1.1.2 ความเหมือนจริงปานกลางจะใช้ภาพถ่ายขาวดำ (Black & White photograph)

2.1.1.3 ความเหมือนจริงมากที่สุดจะใช้ภาพถ่ายสี (Color photograph)

2.1.2 แบบการเรียน จะศึกษาจากแบบการเรียนที่วัดจากมาตรวัดของ Kolb (แปลโดยพัชรี เกียรติันทวิมล, 2530) 4 รูปแบบได้แก่

2.1.2.1 แบบคิดอเนกนัย

2.1.2.2 แบบคิดซิม

2.1.2.3 แบบคิดเอกนัย

2.1.2.4 แบบปรับปรุง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างวัดจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบภายหลังเรียน

3. เนื้อเรื่องที่น่าสนใจนำมาใช้สร้างบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในการวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกมาจากแบบฝึกหัดเสริมทักษะที่อยู่ในหลักสูตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นเนื้อเรื่องที่สามารถสร้างรูปภาพประกอบการสอนได้ และผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วว่ามี ความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับนี้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ระดับความเหมือนจริง คือ ปริมาณของเนื้อหาสาระหรือรายละเอียดภายในภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นธรรมชาติ หรือความเหมือนจริงตามธรรมชาติ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1.1 ภาพวาดลายเส้นอย่างง่าย เป็นภาพลายเส้นขาวดำ แสดงให้เห็นรูปแบบและโครงร่างของภาพ

1.2 ภาพถ่ายขาวดำ คือ ภาพที่ได้จากการถ่ายภาพของจริง โดยใช้เทคนิควิธีและอุปกรณ์ในการถ่ายภาพ เพื่อให้ได้ภาพเหมือนของจริง แต่เป็นสีขาวดำ

1.3 ภาพถ่ายสี คือ ภาพที่ได้จากการถ่ายของจริง โดยใช้เทคนิควิธีและอุปกรณ์ในการถ่ายภาพเพื่อให้ได้ภาพสีเหมือนของจริง

2. แบบการเรียนรู้ หมายถึงวิธีการที่ผู้เรียนใช้เป็นประจำในการรับรู้ การคงไว้ซึ่งความรู้ตลอดจนการตอบสนองในสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 รูปแบบได้แก่

2.1 แบบคิดอเนกนัย คือ ผู้ที่มีความสามารถในการรับรู้และการสร้างจินตนาการต่าง ๆ ขึ้นเอง สามารถไตร่ตรองจนมองเห็นภาพโดยส่วนรวม จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลาย เช่น การระดมสมอง

2.2 แบบคิดซึ่ม คือ ผู้ที่มีความสามารถในการสรุปหลักการในใจในทฤษฎีต่าง ๆ ให้ความสนใจกับประสบการณ์จริงค่อนข้างน้อย แต่สนใจหลักการเชิงนามธรรมมากกว่า

2.3 แบบคิดเอกนัย คือ ผู้ที่มีความสามารถนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติ สามารถสรุปวิธีที่ถูกต้องที่สุดเพียงวิธีเดียวที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้

2.4 แบบปรับปรุ้ง คือ ผู้ที่ชอบลงมือปฏิบัติ ชอบทดลอง จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว

3. ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง คະแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ซึ่งความเข้าใจในการฟังนี้ขึ้นอยู่กับความจำและการระลึกถึงคำที่ได้ฟังมาอย่างแม่นยำ (Furmess, 1957 อ้างถึงใน สุนัฒตรา ฉนวนุสมบัตติ, 2533) สามารถแสดงออกด้วยการแปลความ การตีความและการขยายความ โดยมีการแปลความ เป็นพื้นฐานให้เกิดความเข้าใจแล้วสามารถตีความได้ เมื่อตีความได้ก็จะขยายความได้ ถูกต้อง (ชวาล แพร์ตกุล, 2518)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทดสอบทฤษฎีความเหมือนจริง
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการเลือก
ภาพมาใช้ในการเรียนการสอน
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนในมิติแบบการเรียน
4. เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม
กับลักษณะของผู้เรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย